

Norges Jeger- og Fiskerforbund viser til forslag om fremtidig forvaltning av Opplysningsvesenets fond, omtalt i Prop. 1 S (2023-2024) for Det Kongelige Barne- og Familiedepartementet.

Saken

NJFF mener at forvaltningen av skogs- og utmarksarealene i Opplysningsvesenets fond (OVF) bør overføres til Statskog SF. Det vil sikre allmennhetens tilgang til jakt og fiske, og man er sikret kompetanse og en etablert, helhetlig forvaltning av statens utmarkseiendommer.

Innledning

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) er en landsomfattende organisasjon som representerer 123.000 medlemmer. Våre medlemmers aktiviteter er tuftet på det høstingsbaserte friluftslivet. Vår kjerneaktivitet er avhengig av grunneiers tillatelse fordi retten til å jakte og fiske er uløselig knyttet til grunneierretten. Vi opplever at vi har et godt forhold til de private grunneierne og deres organisasjoner, men det finnes også eksempler på områder der den allmenne tilgjengeligheten er vanskelig.

På statsgrunn, vårt felles eie, er alle i utgangspunktet gitt en anledning til å kjøpe jakt- eller fiskekort. Derfor mener NJFF det er viktig at også staten eier skog og utmark. NJFF vil igjen berømme oppkjøpet av Meraker Brug, som sikret allmennheten tilgang til jakt og fiske på områder som tidligere var forbeholdt noen få.

Jakt og fiske i de tidligere prestegårdsskogene

NJFF ønsker å rette oppmerksomhet mot de omtrent 900.000 dekarne med skog- og utmarkseiendommer som tilhører staten, og som forvaltes av Opplysningsvesenets fond (OVF). Dette er eiendommer som fram til 2017 tilhørte statskirken, og de ligger spreidd over hele landet.

Det er i dag store andeler statsgrunn i Nordland og Troms, i Trøndelag og delvis i Øst-Norge, mens det er dårlig med statsgrunn i sør og i vest. Det betyr at tilgjengeligheten til jakt og fiske er ulikt fordelt. Dersom de tidligere prestegårdsskogene i framtiden blir forvaltet av Statskog, vil det åpnes opp tilgang til en rekke interessante jakt- og fiskeområder for alle bosatt i Norge, også i sør og vest.

Det er nedfelt i Statskogs strategi at de skal «være en garantist for allmennhetens tilgang til jakt, fiske og friluftsliv». Hos Statskog tilbys jakt og fiske til rimelige priser, som en motvekt til en utvikling der jakt og fiske mange steder er blitt et knapphetsgode i et fritt marked. I OVF's mandat er det nedfelt at «OVF's virksomhet skal drives til markedsmessige betingelser» og de fremhever i sine årsrapporter at det er «en økt betalingsvilje for bruk av skog og utmark til jakt og fiske». Fondets mål er at det «skal forvaltes effektivt og gi best mulig avkastning».

Gjennom å overføre forvaltningen av disse skogs- og utmarksarealene til Statskog, kan allmennhetens tilgang til jakt og fiske ivaretas på en bedre og mer forutsigbar måte.

Kunnskapsbasert forvaltning

Innenfor natur- og viltforvaltning stilles det stadig større krav om en kunnskapsbasert forvaltning. Ved å la Statskog overta forvaltningen av prestegårdsskogene, er staten sikret kompetanse og en etablert, helhetlig forvaltning av statens utmarkseiendommer. Det vil gi god utnyttelse av spisskompetansen som Statskog har utviklet og besitter i dag, og en mulighet til å utvide og videreutvikle denne. En kunnskapsutvikling innen natur- og viltforvaltning vil også komme private grunneiere og rettighetshavere til gode.

Eiendommene

Selv om mange av utmarkseiendommene hos OVF er små og mellomstore, er dette likevel verdifulle områder for jegere og fiskere. De fleste eiendommene ligger i nærheten av der folk bor, noe som gjør dem lett tilgjengelige for store befolkningsgrupper med hensyn til jakt, fiske og annet friluftsliv. I tillegg er det jakt- og fiskemuligheter der som det ikke finnes mye av på statens eiendommer i dag – slik som laksefiske, hjortejakt og rådyrjakt.

Erfaringer viser at målrettet tilrettelegging for allmennheten, har gitt nye muligheter for jegere og fiskere i områder som tidligere hadde begrenset tilgang. Dette blir svært godt mottatt av befolkningen. Eksempelvis Finnemarka i Buskerud, der etterspørselen etter jakt- og fiskekort er enorm. Årets jaktkort var utsolgt på få minutter, noe som viser det store behovet for flere tilgjengelige jaktterreng i befolkningstette strøk.

Konklusjon

NJFF mener en løsning der Statskog SF får ansvaret for å forvalte skog- og utmarksressursene på de tidligere prestegårdsskogene, vil styrke allmennhetens tilgang til jakt og fiske i tillegg til å sikre en helhetlig forvaltning av statens skogsområder. Det vil også kunne gi en effektiviseringsgevinst og en god utnyttelse av den kompetanse og det forvaltningsapparatet som Statskog SF allerede besitter i dag, og en mulighet til å utvide og videreutvikle dette.

Vi ber om at Stortinget anmoder regjeringen om å legge til rette for dette.

Sekundært kan det være en løsning at Statskog SF får ansvaret for kun å administrere jakt og fiske på eiendommene etter føringene gitt i deres strategi.

En mulighet for en jevnere fordeling av godene

Grønt og blått: Statlig grunn som forvaltes av Statskog
Oransje: Statlig grunn som forvaltes av fjellstyrer
Rødt: «Ny» statlig grunn som forvaltes av OVF

Store andeler statsgrunn i Nordland og Troms, i Trøndelag og delvis i Øst-Norge.

I dag er det dårlig med statsgrunn i sør og i vest.

Om disse områdene ble forvaltet av Statskog, så hadde vi fått en bedre geografisk fordeling av allmennhetens tilgang til jakt og fiske på våre fellesarealer.

